

ARKIVVERKET

Om sletting av opplysninger i arkivmateriale som er avlevert til Arkivverket

Det kan være riktig å ta vare på opplysninger i arkivene hos oss selv om det kan være enkeltpersoner som har et ønske å slette, fjerne eller endre uønsket dokumentasjon.

Innledningsvis vil vi understreke forskjellen på Arkivverkets rolle som forvaltningsorgan og vår rolle som arkivdepot. Som forvaltningsorgan kan Arkivverket ha en plikt etter personvernforordningen til å slette opplysninger om enkeltpersoner som er framkommet gjennom vår korrespondanse med vedkommende. Arkivverkets egen korrespondanse inneholder blant annet veiledning om dokumentasjon som vi oppbevarer som arkivinstusjon, svar på innsynssøknader mv. For denne korrespondansen gjelder i enkelte tilfeller den retten til sletting av opplysninger som er fastsatt i personvernforordningen artikkel 17.

Det finnes mange opplysninger i dokumentene som er avlevert til Arkivverket og oppbevares hos oss, og fra tid til annen vil det forekomme at det foreligger arkivmateriale med informasjon enkeltpersoner ønsker fjernet, eller som inneholder faktafeil eller mangler. Ved avlevering overtar Riksarkivaren råderett over arkivmaterialet, jf. arkivloven § 10 fjerde ledd. Vi legger til grunn at arkivmateriale som er avlevert til oss, har vært gjenstand for en bevarings- og kassasjonsvurdering, og at man har funnet at dette arkivmaterialet bør bevares for ettertida. Grunnen til at slike dokumenter blir vurdert som bevaringsverdig er dels den samfunnsinformasjonen de gir, men framfor alt fordi de inneholder verdifull rettighetsdokumentasjon. Selv om dokumentasjon kan inneholde faktafeil eller mangler, er det allikevel disse opplysningene som har ligget til grunn for statens virksomhet, og hvis disse opplysningene blir slettet, kan det være vanskelig å forstå eller dokumentere hvorfor ulike avgjørelser ble tatt eller hvordan ulike feil kan ha oppstått. Hvis enkeltpersoner får slettet det de oppfatter som faktiske feil eller uønsket dokumentasjon i statlig dokumentasjon, vil dette dermed kunne gå ut over deres egne og andre involverte parter sin mulighet til å dokumentere sine rettigheter og forstå bakgrunnen for de avgjørelsene som er fattet.

Personvernforordningen (GDPR) artikkel 6 nr. 3 krever et nasjonalt behandlingsgrunnlag for avleverte arkiver. Offentlige organers arkivplikt er en rettslig forpliktelse etter arkivloven, og at denne arkivplikten overtas av Arkivverket ved avlevering til oss, jf. arkivloven §§ 6 og 10. Behandlingsgrunnlaget for personopplysninger i våre arkiver følger da av GDPR artikkel 6 nr. 1 bokstav c. GDPR artikkel 17 nr. 1 og 2 fastsetter regler om «rett til å bli glemt». I henhold til samme artikkel nr. 3 gjelder disse reglene imidlertid ikke for tilfeller der arkiver bevares i

allmennhetens interesse, hvilket bevaringsverdige arkiver er. På dette grunnlaget kan vi ikke se at Arkivverket har hjemmel, verken i personvernforordningen eller i andre lover, for å slette opplysninger som framkommer i arkiver som er avlevert til oss.

Vi vil minne om at alle sensitive personopplysninger som finnes i arkivmateriale som oppbevares i Arkivverket er underlagt taushetsplikt i 60 år, jf. forvaltningsloven § 13 c tredje ledd. Riksarkivaren har også en rett etter forvaltningslovforskriften § 11 til å forlenge taushetsplikten utover dette tidsrommet utover 60 år i saker der vi finner at det fortsatt er behov for beskyttelse når 60-årsperioden er utløpt. Dette vil ofte gjelde saker med spesielt sensitive opplysninger, som for eksempel straffesaker, helse- og sosialsaker. Her kan det ofte være riktig å forlenge taushetsplikten i opp mot 100 år. Dette innebærer at sensitive personopplysninger ikke vil være allment tilgjengelig så lenge taushetsplikten består, og at det kun vil være dem som kan ha rett på innsyn etter unntakene i forvaltningsloven § 13 som eventuelt vil få tilgang til dem. Dermed forblir opplysningene beskyttet, selv om de ikke blir slettet.

Arkivverket, 15.08.2023.